

the defendant had acquired its contract with the Nigerian government through bribery, which everyone agreed was unlawful under Nigerian law.

The doctrine applies only to the «official» or «public» acts of a sovereign. «Official» acts include passage of laws, decrees, creation of government agencies, military actions, police actions, etc. that are both official and governmental in nature. Isolated acts of an official may or may not be «official» acts depending on whether the official was authorized to act for and «bind» the state. Elements to examine (or prove) include clear authorization for the act or ratification by a governing body. Whether the action is uniquely governmental in nature or could just as easily be performed by a private actor also is a factor to consider.

МАНУЇЛОВА К. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри міжнародного права та міжнародних відносин,
кандидат юридичних наук

УНІФІКАЦІЯ ПРАВА, ЯКЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ ДО ПРАВОВІДНОСИН, ПОВ'ЯЗАНИХ З НЕДОБРОСОВІСНОЮ КОНКУРЕНЦІЄЮ

В даний час практично відсутня уніфікація колізійних і матеріально-правових норм в такій області деліктних відносин, як відносини недобросовісної конкуренції.

Спочатку термін «недобросовісна конкуренція» мав різний зміст у праві різних країн. Уніфіковане розуміння недобросовісної конкуренції з'явилося на базі міжнародного договору — Паризької конвенції про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р., яка не містила загального визначення недобросовісної конкуренції, а надавала лише невичерпний перелік форм її вияву.

Конвенція закріплює зобов'язання країн-членів забезпечувати «ефективний захист від недобросовісної конкуренції». Визначення недобросовісної конкуренції, яке дано в ст. 10bis Конвенції, максимально широко: актом недобросовісної конкуренції вважаються будь-які дії у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності. Проте, стаття встановлює «мінімум» дій, які повинні бути кваліфіковані в якості дій недобросовісної конкуренції. Це в тому числі всі дії, здатні яким би то не було чином призвести до змішування щодо виробництва, продуктів, виробничої або торговельної діяльності конкурента; помилкові твердження при здійсненні комерційної діяльності, здатні дескредитувати виробництва, продукти,

виробничу або торгівельну діяльність конкурента, а також вказівки або твердження, використання яких при здійсненні комерційної діяльності може вести громадськість в оману відносно характеру, способу виготовлення, властивостей, придатності до застосування або кількості товарів (Безух О. Захист від недобросовісної конкуренції як інститут конкурентного права / О. Безух // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 7. — С. 58–60).

Певні пропозиції були також в сфері уніфікації колізійно-правових норм в даній галузі. Зокрема, Інститут міжнародного права на своїй сесії в Кембріджі в 1983 році прийняв резолюцію щодо колізійних норм в області недобросовісної конкуренції.

Відповідно до загального правила, яке міститься в ст. 2 проекту, у випадку, якщо шкода завдана діловій активності конкурента в певному секторі ринку в результаті дій, шкідливі наслідки яких можна було б розумно припустити, для визначення прав та обов'язків сторін застосовується право держави, в якому знаходиться цей сектор ринку, якщо шкідливі дії здійснювалися на території цієї або іншої країни. Ця норма передбачає пріоритет права місця настання шкоди по відношенню до права місця здійснення шкідливої дії. Місце здійснення шкоди визначається достотно чітко — це місце знаходження ринку, де завдається шкода діловій активності конкурента. При цьому не має значення, чи співпадає місце знаходження цього ринку з місцем основного місцеперебування потерпілої сторони. При цьому велике значення надається фактору передбачуваності наступу шкідливих наслідків на ринку тієї чи іншої держави. В міжнародному приватному праві деяких держав фактор «передбачуваності» наступу шкідливого результату на ринку тієї чи іншої країни безумовно вигідний для потенційного делінквента. Якщо шкода заподіюється діловій активності конкурента в секторах ринку різних держав, застосовується внутрішнє право кожної країни, в сфері ринку якого заподіяна шкода. Вбачається, що прийняття даної норми в якості загального правила з врахуванням конкретизуючих його норм є розумним, не дивлячись на незручності застосування законів декількох держав до правовідносин сторін.

Це стосується ситуації, коли право, вибір якого відбувається згідно з загальними нормами, не має ніякого зв'язку зі сторонами, дією та заподіяння шкоди. В цьому випадку, на нашу думку, повино застосовуватися право держави, яке має найбільш тісний зв'язок з правовідносинами. В коментарях спеціалістів до цієї норми вказується, що воно може застосовуватися в тому випадку, якщо шкода була нанесена в великій кількості держав, що відповідно до даної норми повино привести до застосування права всіх цих держав до правовідносин сторін. В цьому випадку правом, яке має найбільш тісний зв'язок з правовідносинами, може бути визнано право держави, на ринку якої шкідливі дії зробили найбільш серйозний безпосередній вплив. В тому випадку, якщо такий

ринок визначити неможливо, може застосовуватися право держави, де розташоване основне місце позивача (Кузнецова Н. В. Международное частное право: Учебно-методическое пособие. — Ярославль, 2013. — С. 114). Право, яке має найбільш тісний зв'язок з правовідносинами сторін, застосовується також у всіх інших випадках недобросовісної конкуренції, ускладнених іноземним елементом.

Можна дійти висновку, що проекти з уніфікації колізійних норм щодо випадків недобросовісної конкуренції, ускладнених іноземним елементом, розглянуті в резолюції Міжнародної ліги проти недобросовісної конкуренції, яка була прийнята в 1967 році. Відповідно до норм резолюції застосуванню належить право держави, на території якого було здійснено шкідливі дії. При цьому в якості такої держави виступає держава, на ринку якого відбулося «зіткнення інтересів» між конкурентами.

Потрібно відмітити, що в рамках Гаазької конференції з міжнародного приватного права виконано великий об'єм роботи, яка направлена на вироблення конвенції про право, яке застосовується до правовідносин, пов'язаних з недобросовісною конкуренцією, але проект та прийняття такої конвенції поки що відкладено.

ПЛОТНИКОВ О. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри міжнародного права та міжнародних відносин,
кандидат юридичних наук

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАННЯ УКРАЇНОЮ ПОЗОВУ ДО МІЖНАРОДНОГО СУДУ ООН ЩОДО ДІЙ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ: ПРОБЛЕМА ЮРИСДИКЦІЇ

Відносини України та Російської Федерації (далі: «РФ») суттєво загострилися в лютому 2014 року та характеризуються наявністю цілого ряду складних міжнародних спорів. Високою є вірогідність розгляду спірних питань в міжнародних судових органах, зокрема, в Міжнародному суді Організації Об'єднаних Націй (далі: «МС ООН»). Зокрема, в.о. обов'язків міністра зовнішніх справ України А. Б. Дешиця заявив, що Україна готує позов до МС ООН щодо дій РФ (Украина подаст иск в Международный суд ООН против России — Дешица[Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://news.liga.net/news/politics/1217643-ukraina_podast_isk_v_mezhdunarodnyy_sud_oon_protiv_rossii_deshchitsa.htm).

Першочерговим питанням, яке має бути розв'язане українською стороною при підготовці позову, є проблема юрисдикції МС ООН щодо